

vidi, da je občinski zastop takoj sam spoznal, da svojih sklepov z dné 1. junija ne more vzdržati in jih je zato z lastnim postopanjem primerno predrugačil.

Tolmačenje, katero mestni svet v sklepu z dne 9. junija svojim prejšnjim sklepom z dne 1. junija dajati skuša in katero mi je osebno k meni došli župan naznanil, daje daljni dokaz, da se je pri mestnem svetu popolna zavest povrnila, katero stanje in katere dolžnosti mu v upravnem državnem organizmu pripadajo (smeš in klic na levi: to je izvrstno!) in se z gotovostjo sme pričakovati, da v njihovem prihodnjem ravnanju tudi trenutek omahovanja ali obotavljanja gledé na spolnovanje njegovih dolžnosti nastopil ne bo. (Dobro! na desni.)

V kolikor me tedaj prašatelj vprašajo, po katerih sredstvih seči hočem, da se zopet podajo potrebna poročila za vzdrževanje miru in reda, katerim ravnanje sedanjega ljubjanskega mestnega zastopništva najresnejše preti, morem na to odgovoriti, da nevarnosti za mir in red vsled ravnanja sedanjega ljubjanskega mestnega zastopništva za sedanjost in za prihodnost uvideti ne morem (dobro! dobro! na desni, — ugovor na levi), in tedaj nimam povoda, segati po posebnih sredstvih, da bi si pridobil poročila v tej zadevi. — V kolikor pa sem bil vprašan, katerih sredstev se hočem poslužiti, da bi „najglobokeje žaljenim in v njihovih najžlahnejših čutstvih zadetim avstrijskim Nemcem podal zadostenja“, izreči moram gotovo ne neopravičeno dvombo, jeli so avstrijski Nemci res voljni, se žaljene in v svojih najžlahnejših čutstvih zadete se čutiti po početju večinoma iz šolarjev, pouličnih pobalinov in rokodelskih učencev obstoječe ljudske množice v Ljubljani. (Veslost na desni, glasni ugovor in klic na levi: z vštetim mestnim svetom!)

Ako bi to proti mojemu pričakovanju vendar-le bilo, tedaj bi žaljenim in prizadetim moral prepustiti, v policijskih kaznih, katere so cestne izgrede zadele ali jih še bodo prizadele, ono zadostenje uvidevati (živahna veselost na desni), katera se jim pri razloženih razmerah in v mejah okvira postave podati more. (Živahna pohvala in ploskanje na desni.)

Predlog Mengerjev, da naj bo o tem odgovoru v prihodnji seji razgovor, bil je z veliko večino zavržen.

Naši dopisi.

Dobrova 17. junija. (Poziv.) Bliža se čas, ob katerem bode 25 let preteklo, ko bili so sledeči gospodje sobratje in sotrudniki na šolskem polji svoje pripravniške študije dovršili ter bili kot ljudski učitelji imenovani in na jim odločena mesta dekretirani ter se sedaj kot taki še trudijo v potu svojega obraza za izobrazbo mladine in svoj vsakdanji kruh po teh-le krajih:

Barle Ivan, učitelj v Podzemlji;

Fabijančič France, učitelj v Bučki;

Francelj Štefan, učitelj v Studenem;

Gantar Ivan, nadučitelj v Studencu;

Gostiša Jakob, učitelj v Ajdovici;

Kimovec Jarnej, nadučitelj v Loškem Potoku;

Klinar France, učitelj pri sv. Vidu poleg Cirknice;

Pleško Ivan, učitelj v Idriji;

Praprotnik France, učitelj v Preski in pa podpisani kot nadučitelj tukaj na Dobrovi.

Vsi ti trudimo se že od leta 1861., toraj 25. leto svojega trudapolnega in težavnega delovanja na šolskem polji, in ker ves ta čas še nobenkrat vsi skupaj zbrani bili nismo, zberimo se toraj letos med velikimi šolskimi počitnicami kje v bližini bele Ljubljane, morda tukaj na lepi in prijazni Dobrovi, da obhajamo na primeren in pošten način svojo 25letnico aktivnega službovanja

našega. Pri tej priliki zahvalili bi se pred vsem milemu Bogu za pomoč njegovo, s katero nas je skoz celo četrto stoletja v težavnem poklicu našem na vse strani dobrotno podpiral.

Spomnili bi se pa tudi naših umrlih sobratov, kateri bili so z nami vred leta 1861. učiteljsko pripravnico dovršili, se z nami vred potem na šolskem polji trudili, a jih je neizprosna smrt v teku časa izmed naše srede pobrala.

Upam toraj, mili gospodje sobratje, da bode temu pozivu, kateremu povod bil je nasvèt vrlega g. Ivana Barle-ta, pritrditi izvolili.

Prosim Vas toraj, prevdarite to zadevo ter mi izvolite kmalu vsak svoje mnenje pismeno javiti, da se potem na željo večine določi čas in spored 25letnemu obhajanju našega trudapolnega delovanja v učiteljskem stanu.

Ako izvolite lepo Dobrovo za obhajanje 25letnice naše, poskrbelo bode se tukaj za pošteno in ne predrago postrežbo.

Čas, kraj in spored bratovski zabavi, kakor bode to večina določila, objavil bode se pozneje v „Učit. Tovarišu“ in „Novicah“.

Do tistega časa pa, sobratje premili, zdravstvujte mi! Bog z Vami in pomoč njegova!

M. Rant.

Iz Selške doline 20. jun. — Sprejmite, drage „Novice“ dopis iz trde kmetiške roke, katera želi razmere v naši dolini nekoliko opisati. Naj pred vsem začnem o vremenu; kakor povsod, je tudi nas suša pritiskala; posebno po senožetih bo malo sena. To pa že sedaj občutimo, ker se živina ne more skoraj po nobeni ceni prodati, posebno bolj slaba ne. Kar nam je nerazumljivo, je to, da, če se kmet hoče živine iznebiti, jo mora mesarju prav v slepo ceno dati. Meso se pa na drobno še ravno tako drago prodaja po mestih in trgih kakor prej. Več kmetov se je v tej reči že jezilo rekoč: „Zakaj ne naredé tarife za meso in kruh, kot je bila prejšnje čase?“ Napravo takih tarif bi toraj prav priporočali vsem oblastnijam, ki imajo s to zadevo opraviti, pa tudi mestnim in deželnim zborom. Naj bi se tako vredilo, če je živina ali žito po ceni, da naj ta, kdor kupuje in vživa, po ceni dobi, ne pa tako kot je zdaj, kjer mesarji od kmeta živino v slepo ceno dobé, meso pa drago prodajajo. Res je, vsak mora zaslužek imeti, pa le spodoben, ne pa v odrtijo; tudi se mesarji izgovarjajo, da so prejšnja leta zgubo imeli, kar pa ni tako. Ali bodo morda oni tistemu kaj povrnil, ki je prejšnja leta pri kupčiji ob premoženje prišel in zdaj ne more več kupčevati? Pravica vsem enaka! Tarifa naj bo taka, da, kedar bo živina draga, naj bo tudi meso dražje, kedar je pa živina po ceni, kakor letos, naj bo še meso ceneji; tisti, ki bi določevali ceno, bodo že skrbeli, da bodo mesarji spodoben zaslužek lahko imeli, ne pa, da bi skoraj polovico vrednosti zastonj dobili, kakor letos. Kmetje tudi želé, da bi se cene raznih pridelkov, posebno žive živine, v „Novicah“ razglašale, da bi kmetje vedeli, kako je s živino. Tudi bi prosili, da bi „Novice“ o sejnih z dežele kaj poročale. Živinska kupčija bi bila najbolj pravična, ako bi se le na vago vravnala in cena njena po časnikih razglašala; ne malokrat je kmet od kupca v kupu hudo prevarjen, kar bi tako ne bilo, ako bi se živina vagala, večje občine tako take vage potrebujejo, bi jih toraj kmalu napravile.

(Konec prih.)

Iz Ljubljane. — Velika turnarsko-turjaška demonstracija v Ljubljani videti je dognana z odločnim odgovorom ministerskega predsednika na interpelacijo Mengerjevo, katero obširneje priobčujemo na drugem mestu današnjega lista. — Ministrov odgovor obsoja demon-

stracije, obsoja deloma tudi sklepe mestnega odbora, odločno pa tudi obsoja neopravičen krik interpelantov, zavrača očitane, da vlada in mestni magistrat ne bi bila storila svoje dolžnosti, memogredé pa tudi izreka svoje začudenje, da se ni našlo bolj sposobnih zastopnikov nemških, ki bi bili prevzeli stavljenje spominka in slavljenje pesnika Anastazija Grüna, kot edino le nemški turnarji.

S tem, da je minister dokazal, da je bila vsa demonstracija omejena na nekoliko krika in žvižganja, je mogel svoj govor tudi lahko sklepati s prepričanjem, da se nemški narod po teh ljubljanskih dogodbah gotovo ne more čutiti žaljenega.

Vsa ta dogodka pa naj bi bila nasprotnikom našim v poduk za prihodnje slučaje. Naš narod pozna svoje nasprotnike, on ne sovraži in ne sramoti drugih narodov, toda z enako odločnostjo zahteva tudi spoštovanje in odbija sramotenje lastnega naroda.

Popolnoma se konečno strinjamo s faktičnimi popravki, katere je sklenil mestni zastop ljubljanski in z velikim zadostenjem izrekamo svojo zadovoljnost, da so ti koraki imeli skoraj popolni v peh.

Dr. Alojzij Gregorič,

odvetnik v Ptuj, predsednik tamošnje čitalnice, umrl je dné 17. t. m. po dolgem bolehanji v 44. letu svoje starosti.

Pokojni Gregorič bil je poleg Božidara Raiča duša narodnega gibanja izrekoma v ptujskem okraji. Naš narod bo hudo čutil to novo zgubo, ker brezobzirnemu početju južno-štajarskih nemškutarjev je treba veljavnih in odločnih pa tudi modrih vodjev.

Na grobu rodoljuba dr. Gregoriča žaluje tedaj z rodoljubi ptujskimi vsa slovenska domovina kliče: Bodi mu zemljica lahka!

— Slovenski državni poslanci izročili so po deputaciji minuli petek naučnemu ministru spomenico v zadevah šolstva slovenskemu prebivalstvu namenjenega. — Spomenica drži se bistveno onih zahtev, katere so bile izrečene v spomenici, ki so jo naši poslanci minulo leto izročili vladi. Deputacija, katera je spomenico izročila naučnemu ministru, priporočila jo je tudi ministerskemu predsedniku.

— Pobratila sta se poslanca baron Gödel in Lienbacher. Izmed vse desnice glasovala sta pri vprašanji carine na petrolej samo ta dva poslanca z levico, Lienbacherju pa gre še posebna slava, da je, on ud parlamentarne komisije desniške tako zbadljivo oestro govoril proti državno-zborski večini, kakor noben izrečen levničar ne.

V krogih večine se zato tudi izreka gotova nada, da bo Lienbacher tudi ime desničarja odložil, vsikakor pa, da ne bo več desnice zastopal v njegovi parlamentarni komisiji.

— Državni poslanec Obreza se je že pred nekaj tedni zarad bolehnosti podal v Gleichenberg. Zanjega važnega glasovanja v državnem zboru pa se je vkljub bolehnosti vdeležil.

— „Slovanska čitalnica“ v Trstu priredi dne 26. junija koncert s sledečim sporedom: 1. Amb. Thomas: Ouvertura k operi „Mignon“; svira vojaška godba. 2. R. Wagner: „Einzug der Götter in Walhall“ iz drame „Das Reingold“; svira vojaška godba. 3. A. Nedved: „Vojaci na poti“; zbor. 4. Slavnostni govor, govori g.

V. Dolenc. 5. Nicolai: Cavatina iz opere „Il Templario“; svira vojaška godba. 6. F. S. Vilhar: „Naša zvezda“; zbor s tenor-solom. 7. Schubert: „Der Wanderer“; svira vojaška godba. 8. Iv. pl. Zajc: „Večer na Savi“; zbor s spremljevanjem vojaške godbe. 9. Donizetti: Duet iz opere „Linda di Chamounix“; svira vojaška godba. 10. Horny: Potpourri jugoslovanskih narodnih pesmi.

— Potno predavanje ima tajnik c. kr. kmetijske družbe gosp. Gustav Pirc v nedeljo 27. t. m. popoldne v Boh. Bistrici.

— Za kamniško železnico podpisavanje delnic napreduje dobro, kakor se brzojavlja dunajskim listom. Ljubljanska hranilnica dovolila je za nakup prvotnih delnic po ravno tistem viru 10.000 gold.

— „Die Sprachenfrage in der österr.-ungarischen Monarchie von Simon v. Weisskirchen“ — imenuje se mala, 27 strani obsegajoča brošurica, v kateri se prav malo srečno hvali gledé jezikovne enakopravnosti sedanja ogerska vlada s Tiszo unstran Litave, tukaj pa bivše nemško-liberalne vlade.

Novičar iz domačih in tujih dežel.

Z Dunaja. — Minuli petek bila se je huda, uže zdavnej napovedana bitka v državnem zboru. — Pri obravnavi carinske tarife prišla je na vrsto carina na petrolej in levica je uže mnogo tednov pripravljala svoj napad na vlado in večino, da bi ju razbila s pomočjo carine na petrolej.

Ogerski podvzetniki so namreč zadnja leta na Rek napravili velike čistilnice, v katerih so s Kavkazije vpeljan očisten, pa nekoliko s smolo skaljen petrolej, od katerega se je bajè nepraviloma pobirala samo nižja za surov petrolej odločena carina, čistili in tako z velikim dobičkom prodajali enako v ogerske kot avstrijske dežele.

S tem početjem znižali so se skupni dohodki iz carine, Oggerska dobivala je več, skoraj vso užitnino, ker je bil petrolej čist in v trgovino oddan na Oggerskem in gališka petrolejska obrtnija si ni mogla nič prav pomagati.

V carinskem odseku niso začetkom prav vedeli kako prijeti se tega vprašanja. Pozvali so toraj izvedence stavili jim različna vprašanja in sad tega posvetovanja bil je v prvi vrsti predlog Süssov, po katerem bi se imela carina enakomerno plačevati od vsega petroleja in to tako, da bi se od surovega petroleja po dokončanem čištenji doplačalo 9 ali 8½ gold. carine od mere pridelanega čistega petroleja.

S tem predlogom bi se sicer omenjeno tihotapstvo deloma odpravilo, toda domača petrolejska obrtnija bi se uničila, vrh tega pa bi se ustanovil nek nezaslužen in neopravičen privilegij za oljabogati ameriški petrolej.

V carinskem odseku nihče ni resno ugovarjal temu predlogu, dokler se vlada ni oglasila ter izrekla, da je to načelna prememba carinske tarife, katere pri ogerski vladi nikakor ne more zagovarjati, in zato smatra to vprašanje za kabinetno vprašanje.

S tem izrekom postala je carina na petrolej pomembljivo politično vprašanje, katerega se je enako živahno poprijela levica kot desnica.

Levici bilo je na tem, da se sprejme Süssov predlog, ker je s tem mislila vreči vlado ali vsaj pouzročiti hud razpor med vlado in večino, pri katerem bi bilo onemu delu levice moč vriniti se vmes in si prisvojiti morebiti nekaj sedežev pri vladi.

Za desnico bilo je odločilno mnenje poljskega kluba, kateremu pristaja varovanje gališke petrolejske indu-